

ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಅನಿತ ಟಿ¹

ಪೀಠಿಕೆ

ಯಾವುದೇ ದೇಶದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯದಂಚಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಇತರ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗಿಂತ ತೀರಾ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆಯದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಪರಿಚಯ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಜೀವನಾವರ್ತಕ ಆಚರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಧಾನ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಶನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಸಂಶೋಧನಾ ಕೃತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲ

ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲೆಡೆ ನೆಲೆಸಿರುವುದಿಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಸಹ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಡಿಗ ಜನಾಂಗವು ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಒಡಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ನಿಖರವಾದ ಆಧಾರಗಳು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಮೈಸೂರಿನ ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕೋಟೆಯ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಗಡಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಒಡಿಗ ಸಮುದಾಯವು ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸೀಮಿತ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಹೊರ ಬಂದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡು ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇವರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬದಲಾಣೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು

¹ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕೋಟೆಯ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಗಡಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಒಡಿಗ ಸಮುದಾಯವು ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸೀಮಿತ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಹೊರ ಬಂದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡು ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇವರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬದಲಾಣೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. (ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಎನ್, 2009)

ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಧಾತುವಾದ ವಾಯು ದೇವತೆಯನ್ನು ಕರಿಗಾಳಿತಾಯಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನೆ ನಂಬಿ ಬದುಕುವ ಇವರು ಭೂಮಿತಾಯಿಯನ್ನು ಮರಳು ಪರೆತಾಯಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ (ಸೋಮಶೇಖರ ಇಮ್ರಾಪುರ, 1993). ಈ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ದೇವರುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಚಾರ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಇವರಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳೇ ಜೀವನಾಧಾರವಾಗಿದೆ (ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹನೂರು, 1993). ಜೀವನದಲ್ಲಿನ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟಗಳಿಗೆ, ಸುಖ-ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಒಳಿತು-ಕೆಡುಕುಗಳಿಗೆ ಅಗೋಚರ ಶಕ್ತಿಯೊಂದು ಜೊತೆಗಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒಡಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಮುಖ ದೇವರುಗಳು ಕರಿಗಾಳಿ ತಾಯಮ್ಮ, ಗೋನಹಳ್ಳಿ ಮಸನಿ, ಮೀರಕೆ ಮಾರಮ್ಮ, ಮಲ್ಲೇಶ ಸ್ವಾಮಿ, ಬಸವೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ, ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪ, ಮೇಲ್ದೈಯ್ಯ, ಬೊಮ್ಮಣ್ಣ, ಕಾಳಿಕಟ್ಟೆ ತಾಯಿ, ದೇಶಿಮಾರಮ್ಮ, ಚಿಕ್ಕತಾಯಮ್ಮ, ದಾಸ್ತಮ್ಮ, ಮಾರಿಯಮ್ಮ, ಹಿರಪಟ್ಟು ಭೂದಾಡಿ ಹೀಗೆ ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿನ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವು ದೈವಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪೂಜಾ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ದೈವಗಳಾದ ದೇವೇಶಿ ನಾರಾಯಣ, ದೇವೀರಮ್ಮ, ಬಳ್ಳಿಯ ಮಾಸ್ತಮ್ಮ, ಸೀತಾರಾಮ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಓಣಂ, ಬೀಸು, ಯುಗಾದಿ, ಶಿವರಾತ್ರಿ, ದೀಪಾವಳಿ ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿ, ಹೋಳಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಒಡಿಗ ಸಮುದಾಯದವರು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಬಲಿ ಮತ್ತು ಹರಕೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವ ಒಡಿಗರು ದೇವರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನೇಕ ವಿಧಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಲಿ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವು ತಮಗೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ದೈವಗಳನ್ನು ನೆನದು ತಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಹರಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹರಕೆಯು ನೈವೇದ್ಯ ಅಥವಾ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ವಸ್ತುಗಳರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹರಕೆಗಳು ತಮಗೆ ಒದಗಿರುವ

ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳಾಗಿವೆ (ಇಮ್ಮಾಪುರ ಎಸ್.ಜಿ, 1983). ಹಾವು ಅಥವಾ ಚೇಳು ಕಡಿದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮೃತನಾಗದೆ ಜೀವ ಉಳಿದರೆ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಒಪ್ಪಿಸುವುದಾಗಿ ಹರಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆ ಆಗದಂತೆ ದಾಸ್ತಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಕಾಳಿ ಕಟ್ಟಿತಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಲು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಹರಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸುವ ಪರಿಪಾಠವಿದೆ. ದನಕರುಗಳು ಕಾಣೆಯಾದಾಗ ಅವುಗಳು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವಂತೆ ಚಾಮುಂಡಿತಾಯಿ, ಮಸನಿ, ಮೇಲ್ದೈಯ್ಯ ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಾಗಿ ಹರಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಸು ಮತ್ತು ಎಮ್ಮೆಗಳು ಹಾಲು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮಾರಿ ದೇವಿಗೆ ತುಪ್ಪದ ದೀಪ ಹಚ್ಚುವುದಾಗಿ ಹರಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಧೀರ್ಘಕಾಲದ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಪೀಡಿತ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಒಳಿತಾಗಲೆಂದು ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಭೂತ-ಪ್ರೇತಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ಮಂಕಾದರೆ ಮಲ್ಲೇಶಸ್ವಾಮಿಗೆ ಗದ್ದುಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸುವುದಾಗಿ ಹರಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಹರಕೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬೇಡಿಕೆ ಈಡೇರಿದಾಗ ತಮ್ಮ ಹರಕೆಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿ ದೇವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಜಾತ್ರೆಗಳು ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ನಿಸರ್ಗದ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಇವರು ನಿರಂತರವಾದ ಶ್ರಮದಿಂದ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಹ ದಣಿದಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗಾಗಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ವಿರಾಮ ಪಡೆಯಲು ಸಮುದಾಯದವರೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಹಬ್ಬ, ಹರಿದಿನ ಮತ್ತು ಜಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ (ಹಂಪ ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, 1983) ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆಯ ದಿನದಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಾತ್ರೆಗಳು ಸಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಆಚರಣೆಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮೀರುವಂತಿಲ್ಲ, ನಿಯಮ ಮೀರಿದರೆ ದಂಡ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ (ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಎನ್, 2009)

ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಜೀವನಾವರ್ತಕ ಆಚರಣೆಗಳು

ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೆಂದರೆ ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ಸಾಗಿ ಬಂದ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 'ಜನರು ಮಾಡುವುದು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಜನರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಗಿಡುತ್ತವೆ (ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ ಹಿ.ಶಿ, 1979). ಮತ್ತೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಸಂಸ್ಕಾರ ವಿಶೇಷವಾದ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ರೂಪಿತಗೊಂಡು ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಆ ಸಮಾಜ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುವ ರೀತಿ-ನೀತಿ, ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಆಚಾರ ವಿಚಾರ, ರೂಢಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮನುಕುಲದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ನಂಬಿಕೆಗಳೇ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು (ವಿವೇಕ್‌ರೈ ಬಿ.ಎ, 1981) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೆಲವು ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವೂ ಸಹ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಒಡಿಗ ಸಮುದಾಯವು ತನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಜನನ ಸಂಸ್ಕಾರ, ನಾಮಕರಣ, ಮದುವೆ,

ಕೂದಲು ತೆಗೆಯುವ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಋತು ಮತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಜನನ ಸಂಸ್ಕಾರ

ಒಡಿಗ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸೂತಕ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಗುವಿನ ಜನನವನ್ನು ಬಹಳ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಗುವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಣಂತಿ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಆರೈಕೆಗೆ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯೊಬ್ಬಳು ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಹೆರಿಗೆಯ ನಂತರ ಮಗುವಿನ ಕರಳುಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯೇ ಕತ್ತರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಂಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಮಗು ಜನಿಸಿದ ಮೂರು ದಿನದ ನಂತರ ಸೂಜಿಯನ್ನು ಕಾಯಿಸಿ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೆಯನ್ನು ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿ ಇವರಲ್ಲಿದೆ.

ಹೆರಿಗೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾದಾಗ ಒಂದು ಕೋಳಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಒಂದು ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗರ್ಭಿಣಿಯ ತಲೆಯ ಸುತ್ತ ಮೂರು ಬಾರಿ ನೀವಳಿಸಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಹೆರಿಗೆಯು ಸೂಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಒಡಿಗ ಸಮುದಾಯದ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೆರಿಗೆ ಸೂಸೂತ್ರವಾಗಿ ಅದ ನಂತರ ಕೋಳಿ ಅಥವಾ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯಿಂದ ಆಡುಗೆ ಮಾಡಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನರಿಗೆ ಊಣಬಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹರಿಗೆಯಾದ ಮೂರು ದಿನದ ನಂತರ ತಾಯಿ ಮಗುವಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ನಾನದ ಬಳಿಕ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಾಂಖ್ಯಾಣಿ ಹೊಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸೂತಕ ಎಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹದಿನಾರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೂತಕ ಕಳೆಯಲು ಗೋಮೂತ್ರ ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಮನೆಯನ್ನು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಾಮಕರಣ

ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣವನ್ನು ಹಾಲುಕದುರುಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಮಗು ಜನಿಸಿದ ಹದಿನಾರನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಐದು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ನಾಮಕರಣ ಅಥವಾ ಹೆಸರು ಇಡುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಂಡನ ಮನೆಯವರು ತಾಯಿ ಮಗುವಿಗೆ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಗುವಿನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯು ಹೆಸರನ್ನು ಮೂರು ಬಾರಿ ಕರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಡು ಮಗುವಾದರೆ ಬೊಮ್ಮ, ತಿಮ್ಮ, ದೇವೇಶ, ನಂಜ, ಜವರ ಎಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಾದರೆ ದೇವಮ್ಮ, ದೇವೀರಿ, ನಂಜಿ, ಮಲ್ಲವ್ವ ಎಂಬ ನಾಮಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಡಿಗರಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಕರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಜನನದ ಕಾಲ, ನಕ್ಷತ್ರ, ರಾಶಿ ಜಾತಕ ಕೇಳುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಇವರು ಜೋತಿಷ್ಯದಂತಹ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ದೂರ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಮಕರಣದ ನಂತರ ತಾಯಿ ಮಗುವನ್ನು ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೂದಲು ತೆಗೆಯುವ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಜನಿಸಿದ ಮಗುವಿಗೆ ಐದು ತಿಂಗಳು ತುಂಬಿದ ಮೇಲೆ ಮುಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಸೋದರ ಮಾವ ಪ್ರಮುಖನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಕೂದಲು ತೆಗೆಯಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಕುಲದೈವವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಕ್ಷೌರಿಕನು ಮಗುವಿನ ಕೂದಲನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೆ. ಕಾಯಿಸಿದ ಹಾಲಿಗೆ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಕೂದಲು ಮತ್ತು ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಹಾಕಿದ ಹಾಲಿನ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಕ್ಷೌರಿಕನಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಭತ್ತ, ಬಟ್ಟೆ, ಹೂವು, ಹಣ್ಣುಗಳೊಂದಿಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಮಗುವಿನ ಸೋದರಮಾವ ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

ಕಿವಿ ಚುಚ್ಚುವುದು

ಮಗುವಿಗೆ ಸೋಮವಾರ ಅಥವಾ ಶನಿವಾರಗಳಂದು ಕುಲದೈವದ ದಿನಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕಾರೇ ಮುಳ್ಳಿನಿಂದ ಮಗುವಿನ ಸೋದರ ಮಾವ ಕಿವಿ ಚುಚ್ಚುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕಾರೇ ಮುಳ್ಳಿನಿಂದ ಕಿವಿ ಚುಚ್ಚಿದರೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಾರದು ಎಂಬುದು ಒಡಗ ಸಮುದಾಯದ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಋತುಮತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಒಡಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವು ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ದುಃಖವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದ ಮಗು ತವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆಂದು ಅಳುವುದುಂಟು. ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಗೆ ತಲುಪುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮೈನೆರೆಯವು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಡಗ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಋತುಮತಿಯಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ವಿವಾಹಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಋತುಮತಿಯಾದರೆ ಗಂಡನ ಮನೆಯವರೇ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಋತುಮತಿಯಾದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ತೆಂಗು ಮತ್ತು ನೇರಳೆ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಹಾಕಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಆಕೆಯನ್ನು ಗುಡಿಸಲಿನ ಒಳಗೆ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂಬತ್ತು ಅಥವಾ ಹದಿನಾರು ದಿನಗಳವರೆಗೂ ಆ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸಬೇಕು. ಆಕೆ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಒಡಾಡುವಂತಿಲ್ಲ, ಆರಂಭದ ಮೂರುದಿನಗಳು ನಿದ್ರೆಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ, ಹದಿನಾರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಪೂಜಾ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ನಿಷೇಧವಿದೆ.

ಮದುವೆ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಒಡಗ ಸಮುದಾಯದವರು ಮದುವೆಯನ್ನು ಪವಿತ್ರವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಂಡನ್ನು ತಮ್ಮ ಬೆಡಗಿಗೆ ಬದಲಾದ ಅದೇ ಸಮುದಾಯದ ಬೇರೆ ಬೆಡಗಿನವರನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೆ ಬೆಡಗಿನವರಾದರೆ ಸೋದರ ಸಂಬಂಧಿಗಳಾಗುವರು. ಬೇರೆ ಬೆಡಗಿನವರು ಬೀಗರಾಗುವರು ಎಂಬ ನಿಯಮ ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಒಡಗರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು

ಪಂಗಡಗಳಿವೆ ಒಂದು ಗೂಡುಮನೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಳ್ಳುಮನೆ ಎಂಬುದಾಗಿವೆ. ಗೂಡುಮನೆಯವರು ವೈಷ್ಣವ ಪಂಥದ ಅನುಯಾಯಿಗಳು. ಮುಳ್ಳುಮನೆಯವರು ಶೈವ ಪಂಥದ ಅನುಯಾಯಿಗಳು. ವಿವಾಹದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವಾಗ ಎರಡೂ ಪಂಥದ ಬೆಡಗಿನವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿಷೇಧ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗೂಡು ಮನೆಯ ಪಂಥದವರಿಗೆ ಮುಳ್ಳು ಮನೆಯ ಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತಂದರೆ ಅವರ ಕುಲದೈವವಾದ ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅಕ್ಕನ ಮಗಳು, ಸೋದರತ್ತೆ ಮಗಳು, ಸೋದರ ಮಾವನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುವುದುಂಟು. ಒಡಿಗರಲ್ಲಿ ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವಕ್ಕೆ, ಪ್ರೇಮವಿವಾಹಕ್ಕೆ, ವಿಧವಾ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೂಡುವಳಿ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ವಿಧುರ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ರೂಡಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಕೂಡುವಳಿ ಪದ್ಧತಿ

ಒಡಿಗ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ಕೂಡುವಳಿ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ ಕೂಡುವಳಿ ಎಂದರೆ ಗಂಡನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನದೇ ಸಮುದಾಯದ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಪುರುಷನೊಂದಿಗೆ ಜೀವಿಸುವುದನ್ನು ಕೂಡುವಳಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ (ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಎನ್ , 2009). ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯರು ಇಬ್ಬರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ವಿಧುರ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ

ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಧುರ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಪತ್ನಿಯ ಮರಣದಿಂದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿಯ ಸಹೋದರಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲವೆ, ಬೇರೆಯ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಮದುವೆಯಾಗಲು ಅನುಮತಿ ಇದೆ.

ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನ

ಒಡಿಗ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ವೈಮನಸ್ಸು ಏರ್ಪಟ್ಟರೂ ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಬಗೆಹರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ

ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದವರು ಸಾವನ್ನು ಜೀವನದ ಅಂತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜೀವನ ನಶ್ವರ ಪಾಪ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟಸಾವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮರಣ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಮರಣಿಸಿದ ಜೀವಿಗೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಒಡಿಗರಲ್ಲಿನ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಒಡಿಗ ಸಮುದಾಯವು ಜನನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾವಿಗೂ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವೃದ್ಧ, ದೈಹಿಕರೋಗ ಮತ್ತು ಅನಾರೋಗ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಮನೆಯ ಹೊರಗಿನ ಜಗಲಿಯ ಮೇಲೆ

ಮಲಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ವೃದ್ಧರಿಗೆ ಸಾವಿಗಿಂತ ಮುನ್ನ ಬೇಡಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಂಧು ಬಳಗವೆಲ್ಲಾ ಸಾಯುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೋಡಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಾಲಿನ ಎರಡು ಹೆಬ್ಬರನ್ನು ದಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಶವದ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊದಿಸಿ ಕಾಲು ಮತ್ತು ತಲೆಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉದುಬತ್ತಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚುವರು. ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಗಡಿಗೆ ಇಟ್ಟು ಮೂರು ಬೊಗಸೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ ಗಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಿದ ಅನ್ನವನ್ನು ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬಾಳೆಯ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಕುಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶವದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಡುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಿರಿ ಮಗ ಇಲ್ಲವೇ ಮೊಮ್ಮಗನ ತಲೆಯ ಕೂದಲನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕತ್ತರಿಸಿ ಶವದ ಬಲ ಮಂಡಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಡುತ್ತಾರೆ.ನಂತರ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಶವವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಿರಿಯ ಮಗ ಶವದ ಮುಂದೆ ನೀರಿನ ಕೊಡವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಮೂರು ದಾರಿ ಕೂಡುವಲ್ಲಿ ಶವವನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಮುಂದೆ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡವರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಮಶಾನದ ಹತ್ತಿರ ಶವವನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಹೂಳುವ ಮತ್ತು ಸುಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಇವರ ಶವವನ್ನು ಹೂಳಲು ಎರವರು ಕುಣಿಯನ್ನು ತೊಡುವರು. ಶವವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವರ್ಗ ಸಿಗುತ್ತದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇವರಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಸುಡುವ ಇಲ್ಲವೇ ಹೂಳುವ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಒಡಿಗರಲ್ಲಿ ಶವಗಳನ್ನು ಹೂಳುವ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಉಡುಗೆ – ತೊಡುಗೆ

ಒಡಿಗ ಸಮುದಾಯದ ದೈನಂದಿನ ಉಡುಗೆಯು ಇಂದಿನ ನಾಗರಿಕರು ಉಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನ, ಮದುವೆ, ಜಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಯನ್ನು ಧರಿಸುವರು. ವಿಶೇಷ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿವಾಹ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಧು ಮತ್ತು ವರನಿಗೆ ಧರಿಸುವ ಉಡುಗೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ (ಸೋಮಶೇಖರ ಇಮ್ರಾಪುರ, 1993) ವಧುವಿಗೆ ಬಿಳಿ ಸೀರೆ, ರವಿಕೆ, ಹಣೆಗೆ ವಿಭೂತಿ, ಕೈಗಳಿಗೆ ಬಳೆ, ಕಾಲಿಗೆ ಕಾಲಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೆಜ್ಜೆ, ತಲೆಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹೂಗಳು, ಮೂಗಿಗೆ ಬಂಗಾರದ ಬೊಟ್ಟು, ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಬಾಸಿಂಗ ಕಟ್ಟಿ ಅದರ ಸುತ್ತ ಐದು ಬಗೆಯ ಹೂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತವರು ಮನೆಯ ತಾಳಿ ಮತ್ತು ಗಂಡನ ಮನೆಯ ತಾಳಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ತಾಳಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವರನಿಗೆ ಒಂಬತ್ತು ಮೊಳದ ಬಿಳಿ ಪಂಚೆ ಮತ್ತು ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ತೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಲೆಗೆ ಪೇಟ, ಇದರ ಸುತ್ತ ಐದು ಬಗೆಯ ಹೂವನ್ನು ಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಣೆಗೆ ವಿಭೂತಿಯಿಟ್ಟು ಬಾಸಿಂಗ ಕಟ್ಟಿ, ಕೈಗೆ ಕಂಕಣ ಮತ್ತು ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ ಆ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕತ್ತಿ ಅಥವಾ ಚೂರಿಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ವಧು-ವರರ ಅಲಂಕಾರವೇ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸೌಂದರ್ಯದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದವರು ಧರಿಸುವ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಡಿಗರ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ತೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಹಿರಿಯರು ಮಾತ್ರ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.ಹೀಗೆ ಒಡಿಗ ಸಮುದಾಯದವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಒಟ್ಟಾರೆ ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದವರು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತು ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಹಳೆಯದಾದರೂ ನವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗುವಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಗಣಿಯೇ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಹೊರ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನದ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಒಡಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಸಂಶೋಧಕರಾದ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಒಂದು ವಿಶಾಧಕರ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸವಲತ್ತುಗಳು ಇವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೊರೆಯದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ನಿರಾಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನೋವಿನ ಸಂಗತಿ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ. (1991). ಗಿರಿಜನ ನಾಡಿಗೆ ಪಯಣ. ರಾಗಿರೊಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ದೇವೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ ಹಕಾರಿ (1992). ಹಬ್ಬ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು, ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ. ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ದರ್ಶನ, ಧಾರವಾಡ.
- ಇಮ್ರಾಪುರ ಎಸ್.ಬಿ. (1983). ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ದರ್ಶನ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ, ಧಾರವಾಡ.
- ಈಶ್ವರ ಎಂ.ಜಿ. (1982). ಮ್ಯಾಸ ಬೇಡರು, ಐ.ಬಿ.ಎಚ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಹಂಪ ನಾಗರಾಜಯ್ಯ. (1983). ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಾತ್ರೆಗಳು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಎನ್. (2009). ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ. ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು
- ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹನೂರ. (1993). ಮ್ಯಾಸಬೇಡರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು
- ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ ಹಿ.ಶಿ. (1979). ಜನಪದ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆಗಳು. ಲಿಂಗಪ್ಪ ಅಭಿನಂದನ ಗ್ರಂಥ ಸಮಿತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಸೋಮಶೇಖರ ಇಮ್ರಾಪುರ. (1993). ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ದರ್ಶನ. ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ, ಧಾರವಾಡ.
- ವಿವೇಕ್ ರೈ ಬಿ.ಎ. (1981). ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ನಂಬಿಕೆಗಳು. ಪ್ರಸಾರಂಗ, ಬೆಂಗಳೂರು.